

Ludtalpbetétek, has- és sérvkötők, gumiharisnyák Orvosi Műszerüzemben készülnék Oroszlán-utca 6. Cégt.: BALOHK és ALEX

tására, példányai szebbételetére, utazás, fáradtság, áldozat nem jött számba előtte. S ha egy újabb ritkaságot helyezhetett el polcain, mondhatni a kötelességteljesítés kielégülése töltötte el...

A »grangerizált« gyűjtemény

A könyv szeretete és gyűjtése célt adott életnek és boldogságot jelentett számára. A könyvről és a könyvszeretetről írt egyik tanulmányában így magyarázta meg ezt a lelkiállapotot: »Kívétel nélkül minden könyvtárra érvényes tétel, hogy sohasem lehet teljes és befejezett. Talán éppen ebben rejlik varázsa, mint a soha egészen be nem teljesülő boldogságnak...«

A literátus főkapitány fia; Szalay József házgyári főmérnök, aki kénytelen volt apjának félszázados gyűjteményét az aukcióra sok fáradsággal előkészíteni, mondotta nekünk a következőket:

— Edesapám halálával több mód kínálkozott a könyvtár értékesítésért, apám szellemében kívántunk cselekedni, amikor először megbolygatlanul, egészségesen szerettük volna átmenteni elősörben Szeged városa, vagy valamelyik közönyvtár részére. Amikor ez a kísérlet nem végződött eredménnyel, választottuk a postatakarékpénztár szakszerű aukcióját. A gyűjteményből 4000 kötetet (a geográfikai részt) még apám életében aukcióra boesajított, most mintegy 10.000 tételre kerül sor, amelyben benne van az egész Ballagiféle gyűjtemény is. Ha már nem maradhatott a könyvtár a maga egészében Szegeden, a város falai között, ahol apám annyi dolgozott, akkor ez a mód kínálkozott a legalkalmasabbnak.

— Aukcióra kerülnek — mondotta még Szalay főmérnök — az összes ugynevezett »grangerizált« példányok is. Apám ugyanis nagy szeretettel gyűjtötte a szerzők ajánlásával ellátott példányokat, az egyes munkákhoz hozzákötötte az író egy-egy levelét, kéziratát, képét, gyászjelentését, stb. Ezzel a módszerrel Granger Jakabnak, a XVIII. századból ismert bibliofilgyűjtőnek rendszerét építette ki, amikor az egyes köteteket a hozzájuk kötött mellékletekkel kívánta emelni. Ezek a kötetek különösen a könyv és az írás őszinte barátai részére jelentenek ritka értéket.

Négyszázéves magyar könyvek

A könyvtárból kiemelkedik a gazdag szegedi gyűjtemény, igen értékes a szabadságharc irodalmának hatalmas sorozata és a legértékesebbek azok a könyvek, amelyek a könyvnyomtatás üsdéjét őrzik. A számos bibliofilritkaság között egész sorozat van az 1700 előtti magyar nyomtatási munkákból és éppen ezek az értékek mutatják Szalay József gyűjtésének értékét.

A kalapács alá kerülő gyűjtemény egyik legnagyobb értéke az 1530-ban nyomtatott kis tizoldalas füzet, amelyben a János király előtt kibocsátott pápai kiközösítő bulla szövegét adták ki. Ebből az őt nyomtatványból ma már csak egyetlen példányt ismer a bibliofil tudomány, ezt az egyetlen példányt Szalay József szerezte meg. Számos más kötettel is büszkédkedett a XVI. századból, többek között Marzio Galeotti 1517-ben nyomtatott »De homine« munkája. 1583-ból való az Agendarius Liber, amelynek kikiáltási ára 250 pengővel szerepel a katalógusban. 1651-ből való Zrínyi Miklós eposza: az Adriai tenger Sirenája. Megszerezte Szalay József az 1599-ben nyomtatott első kassai könyvet is.

Dugonics, Bethlen Gábor, Lamartine

Számos érdekesség mutatja a grangerizálás szenvedélyének érdekességét. Hogy csak néhány példát emeljünk ki a gazdag sorozatból: megszerzte Révay Miklós egyik ritka 1797-ből való könyvét, amelyet Dugonics Andrásnak ajánlott, Széchenyi István gróf »Hitele«-jét nemcsak a legnagyobb magyar dedikációja díszíti, de sajátkezlésű levél is kiegészíti. Bethlen Gábor levelei

Olcsóbb a fej-láb Pick-szalámigyár

Felsőtiszapart 12. Tisza Lajos-körút 83. elárusító üzleteiben
60 fillér kg.-ként
friss sertésbaj 1,65 pengő kg.-ként
csirizsalonna-szedelék 1,40 pengő kg.-ként
préselt tepertő 40 fillér kg.-ként

mellett ott találjuk egyik 1618-ból származó sajátkezlésű irását a nagy erdélyi fejedelemnek. A Bánk bán első kiadása mellett szerepel Katona József egy írása, amelyet mint »Kecskemét városának actariususa« állított ki. Déryné naplója mellett, amelyet Törs Kálmán tett közzé, szerepel egy sajátkezlésű levél, egy eredeti képmásolat.

A külföld nagy írónál is hasonló szenvedéllyel gyűjtötte össze a dokumentumokat. Egy Lamartine-kiadásban például ott szerepel a nagy történetíró 1839-ből származó levele, Sully Prudhomme munkáinál a szerző ajánlása mellett egy eredeti albumlap, Maeterlinck »Aglavaine et Selistrate« kötetében ott van a nagy belga költő dedikációja. Vége-hossza nincs a bibliofilritkaságoknak és az azokhoz mellékelt szellemi-történelmi dokumentumoknak. A Petőfi-, Ady-, Kazinczy-, Herczeg Ferenc-, Szabó Dezső-, stb., stb. kéziratok mellett számos irodalomtörténelmi jelentőségű regényt szerzett meg eredeti kéziratban: kiemelkedik Dugonics András kiadatlan munkájának kézírata, a magyar várakról szóló még meg nem jelent munka, amelyet az aukción szerzett meg Szeged a Dugonics-Társaságnak, illetve a Somogyi-könyvtárnak.

Ritkaságok

A katalógus füzét lapozgatva számos irodalmi és kulturtörténelmi érdekességre akadunk, amelyek oly világos vonalakkal mutatják Szalay József egyéniségét. Az első Ady-kiadás kötetek között a »Még egyszer mellette« szerepel Ady egyik kézírata, amelyet Szalay Józsefhez intézett. Igen érdekes egy Móríc Alstädter nevű szerző 1859-ből való munkája, amelynek a következő a címe: »Szegedin als Winter-aufenthalt für Brustleidende im Vergleiche mit Venedig drage stellt...« (Kikiáltási ár 1 pengő). Amundsen délisarki munkája mellett ott van a nagy sarkkutató dedikációja, több kötetet szerzett még Szalay József Rudolf trónörökös könyvtárából, például Ritter von Arnehn-ek egy Mária Teréziáról szóló munkáját, amely mellett ott szerepel Mária Terézia aláírása, valamint Arnehn egy levele. Ábrányi Emil majdnem valamennyi munkáját összegyűjtötte; a »Manfred« mellett ott van gondosan beragasztva Byron kézírása. Egy Beaumarchais-kötet mellett szerepel az író egyik levele Ramel francia miniszterhez. Az érdekességek közé tartozik a következő tétel is: »Bernard Károly: A koros hölgy, francia regény, fordította Petőfi Sándor, Pest, 1843.«

Egy sorozat elsőkiadása Berzsenyi és Bessenyei (1773, Pozsony, Landerer) és itt van a Marosvásárhelyen megjelent elsőkiadása Bolyai Farkas; néhány sorral alább egy könyv, amelyet egyetlen példányban ismer a könyvtudomány: Guil Boscius munkája 1529-ből. (Kikiáltási ár 2000 pengő.) És néhány rövid meghatározó sor: Csinszka versei, Ady Endre feleségének dedikációjával. Deák Ferenc beszédei, mellette a magyar bölcs sajátkezlésű levelei, egy 1531-ben Wittenbergben nyomtatott Luther-elsőkiadás Holbein bördürjeivel, aztán egy sorozat Móra-kötet, de csak azok a kötetek, amelyek angolul, hollandul és németül jelentek meg; pl.: »Ének a buzamezőkről« (»Song of the whaeatfields«, »Het Lied der Korenwelden«, »Lied von den Weizenfeldern«, valamennyi a nagy magyar mesélő dedikációjával), vagy Peary, az észsarkark hírs egy munkája néhánysoros eredeti ajánlással Szalay Józsefhez... Rostand ajánlása a Sasfők mellett... Tancsics Mihály kötetétől egy egykoru körjáz: »Tancsics Mihály kiszabadítási diadalmenete...« És ki tudja még felsorolni a sok érdekességet, amelyek tökéletessé tették ezt a ritka gyűjteményt és képet adnak arról a Jókai-alakról, aki a literátus főkapitány volt. (v. gy.)

Fűzőt Höfle fűzős Klauzál tér 3.

gyógyhaskötőt a legtekélyesebb szápbással új modellek szerint speciálisan készít

Vakmerő rabszökés a Csillagbörtönből

Hajnamban megszökött egy hétvéti fegyháza itélt fegyenc, délután Felsőközpontn ellopták

(A Délmagyarország munkatársától) Vasárnap hajnamban vakmerő fegyencszökés történt a Csillagbörtönből. Egy hétvéti fegyházbüntetésre ítélt rab kanálból készített álkulcs segítségével betört a börtön ruhatárába, ahonnan a folyosóra vezető ajtó nyílt, majd innen a börtön udvarára került, a kerítésen át az utcára vetette magát és elmenekült. A szökést a reggeli órákban fedezték föl; a börtönigaz-

gatóság alarminoza az őrséget, értesítették a rendőrséget, amely a délutáni órákban Felsőközpont határában elfogta a szökött fegyencet, Deli Pált.

Deli elmondotta, hogy a szökést úgy készítette elő, hogy a börtön emeletén lévő rakkórházba utaltatta magát, majd a kanálból készült álkulcs segítségével megszökött. Szökése után Kiskundorozsma határában betört egy lakatlan házba; ahonnan egy télikabátot és egy revolvert zsákmányolt; lábát, mivel a kórházból meztelán szökött meg, ruhafoszalványokkal kötözte be. Deli ellen a börtönigazgatóság büntető fegyelmet indít.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.

SZEGED, CSEKONICS és KISS-UTCA SAROK

GYERTYÁK, MÉCSESEK	BURÁK	
Sirgyertya 50-es 10 drb		—24
Sirgyertya 25-ös 5 drb		—24
Sirgyertya 12-es 2 drb		—20
Sirgyertya 10-es 2 drb		—24
Kocsigyertya 8-as		—18
Kocsigyertya 6-os		—20
Asztali gyertya 8-as		—18
Asztali gyertya 6-os		—20
Templom gyertya 4-es		—32
Templom gyertya 4-es		—32
Templom gyertya 5-ös		—52
Csavart gyertya 30-as 10 drb		—24
Csavart gyertya 40-es 10 drb		—16
Csavart gyertya 50-es 10 drb		—16
100 grammos mécses 24 órás		—22
Kis mécses 3 órás 3 drb		—22
Kereszt mécses		—22
Mécsesgomb 1 dóboz		—22
Sírburu piros üvegből		—24
Sírburu matt kerék, kicsi		—98
Sírburu matt kerék, közép	P 1 28	
Sírburu matt kerék, nagy	P 1 48	
Sírburu körte alakú kicsi	—78	
Sírburu körte alakú közép	—98	

Sulyosan megrongálta az alsóközponti templomot a szélvihar

(A Délmagyarország munkatársától) Vasárnap délután nagyerejű szélvihar vonult át Alsóközpont fölött. A szélvihar ereje oly nagy volt, hogy háztetőket bontott meg és kerítéseket döntött le. A vihar a legtöbb kárt a templom épületében tette, a fedélszékéről mintegy hatszáz cserepet vert le s a deszkázást erősen megrongálta. Az alsótanyai plébánia hétfőn jelentette a vihar által okozott kárt a polgármesteri hivatalhoz. Tóth Béla dr. helyettes polgármester nyomban intézkedett, hogy a rongálást sürgősen helyreállítsák, mert attól lehet tartani, hogy a további esőzés folyamán a mennyezet beázik és kiszámíthatatlan kárt okoz.